

PUDASJÄRVEN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

PÖYTÄKIRJA

KOKOUSAIKA Maanantai 27.4.2026 klo 17.00
KOKOUSPAIKKA Seurakuntakeskus, rippikoulusali

KOKOUKSESSA KÄSITELTÄVÄT JA PÄÄTETTÄVÄT ASIAT

Asia no.	§§	
1	37	Kokouksen avaus
2	38	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
3	39	Pöytäkirjantarkastajien valinta
4	40	Kokouksen työjärjestys
5	41	Kirkkoneuvoston alaisten toimikuntien, vastuuryhmien ja viranhaltijain päätösten ottaminen kirkkoneuvoston käsiteltäväksi
6	42	Ympäristödiplomi
7	43	Henkilöstön vuosilomat
8	44	Tilinpäätös 2025/tilintarkastus
9	45	Talousarvion toteuma 31.3.2026
10	46	Vesijohdon kaivamislupa Hilturannan leirikeskuksen alueella
11	47	Metsästysvuokrasopimus, Pudasjärven Metsästysseura ry
12	48	Metsästysvuokrasopimus, Taipaleenharjun Eränkävijät ry
13	49	Metsästysvuokrasopimus, Kivarin Erä ry
10	50	Seurakuntavaalien vaalilautakunnan asettaminen
11	51	Kirkkovaltuuston valittavien jäsenten lukumäärä seurakuntavaaleissa
12	52	Muut mahdolliset asiat
11	53	Ilmoitusasiat
12	54	Pöytäkirjan nähtävillä olo
13	55	Oikaisuvaatimusohjeet, valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

EA

W.

PÖYTÄKIRJA

Nro 4

**KOKOUSPAIKKA
KOKOUSAIKA**

Seurakuntakeskus, rippikoulusali
Maanantai 27.4.2026 klo 17.00

OSALLISTUJAT

Päätöksentekijät

Liikanen Timo	puheenjohtaja
Peltoniemi Helena	varapuheenjohtaja
Honkanen Erkki	jäsen
Nikula Veli	jäsen
Virtanen Ilpo	jäsen
Ahonen Eija	varajäsen
Komulainen Erja	varajäsen
Tykkyläinen Marja-Leena	varajäsen

MUUT OSALLISTUJAT

Puurunen Terttu	kirkkovaltuuston pj.
Ahonen Esko	kirkkovaltuuston vpj.
Jari Ranua	vs. talouspäällikkö, sihteeri
Tiina Inkeroinen § 37-41	

POISSA

Fali Sirkku
Kouva Elmi
Lyytikäinen Timo
Veivo Sointu

Alkuhartaus

Virsi 581. Raamatunlukua Jesajan kirjasta, luvusta 54.

§37 KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 17.00

§38 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä olevaksi katsotaan myös toimielimen jäsen, joka osallistuu kokoukseen sähköisesti. (KL 10:15)

Kirkkoneuvosto päättää kokoontumisensa ajan ja paikan. Kirkkoneuvosto kokoontuu myös, jos puheenjohtaja katsoo sen tarpeelliseksi tai jos vähintään neljäsosa jäsenistä kirjallisesti sitä pyytää ilmoittamansa asian käsittelemistä varten. Puheenjohtaja kutsuu

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E.A. W.

kokouksen koolle kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. Kokouksesta on ilmoitettava samalla myös kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle. (KJ 3:34)

Kirkkovaltuuston 9.10.2023 hyväksymän hallintosäännön mukaan kirkkoneuvosto päättää toimikautensa ensimmäisessä kokouksessa kokouksen koolle kutsumisen tavan. Tuolloin voimassa olleen kirkkoneuvoston ohjesäännön mukaisesti (2. luku 5 §) kutsu toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta, jollei kirkkoneuvosto toisin päättä. Jos asia on kiireellinen, kirkkoneuvosto voi päättää ottaa sen käsiteltäväksi, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa.

Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti. Kutsuun on liitettävä esityslista liitteineen. Kokouskutsu tulee lähettää samalla tavalla niille, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa kertoa, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti. (Hallintosääntö 4. luku § 13)

Kokouksesta on lähetetty 21. huhtikuuta 2026 kullekin kirkkoneuvoston jäsenelle sekä kirkkovaltuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle kirjallinen kutsu asialuetteloineen sähköpostilla.

Päätös: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§39 PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

Kirkkoneuvoston ohjesäännön (9 §) mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjantarkastajaa tai, jos kokous niin päättää, kirkkoneuvosto kokouksessaan. Jos pöytäkirjantarkastajat ja puheenjohtaja eivät ole yksimielisiä pöytäkirjan sisällöstä, kirkkoneuvosto tarkastaa pöytäkirjan seuraavassa kokouksessaan.

Päätös: Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Ahonen Eija ja Nikula Veli.

§40 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Kirkkoherran esitys (muutettu kokouksessa):

Kirkkoneuvosto hyväksyy kokouskutsun mukaisen asialistan kokouksen työjärjestykseksi siten, että pykälä 42 käsitellään heti järjestäytymispykälien jälkeen.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E. A. W.

**§41 KIRKKONEUVOSTON ALAISTEN TOIMIKUNTIEN, VASTUURYHMIEN JA
VIRANHALTIJAIN PÄÄTÖSTEN OTTAMINEN KIRKKONEUVOSTON KÄSITELTÄVÄKSI**

Viranhaltijapäätökset:

Kirkkoherra Timo Liikanen

- Päätökset (Populus) 24.3.2026–26.4.2026 (päättöluettelo nähtävillä kokouksessa)
- § 3/2026 Diakoniaviranhaltijan sijaisen palkkaminen

Taluspäällikkö:

- Päätökset (Populus) 24.3.2026–26.4.2026 (päättöluettelo nähtävillä kokouksessa)
- Päätöspöytäkirja 3 2026

Kirkkoherran ja taluspäällikön päätökset sisältävät Julkisuuslain 24 1.mom.kohdan 32 mukaan salassa pidettävää tietoa, joka on merkitty hahasulkeisiin.

Kirkkoherran esitys:

Kirkkoneuvosto päättää todeta, ettei edellä mainittujen toimikuntien ja vastuuryhmien päätöksiä sekä viranhaltijapäätöksiä siirretä kirkkoneuvoston käsiteltäväksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§42 YMPÄRISTÖDIPLOMI

Kirkkoneuvosto 24.2.2025 (§33)

Suomen evankelis-luterilainen kirkko sitoutuu kansalliseen ja kansainväliseen työhön ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tavoitellen lämpenemisen rajoittamista 1,5 asteeseen esiteollisesta ajasta. Kirkon sivuilla sanotaan seuraavaa;

" Ilmaston lämpeneminen, luonnon monimuotoisuuden katoaminen ja ekosysteemien vaurioituminen kytkeytyvät suoraan elämäntapaamme. Elämäntapojen takana ovat ajattelutavat, jotka liittyvät arvoihin. Kirkon erityiset vahvuudet ilmastotyössä ovat arvoissa ja asenteissa. Siksi kirkko ja sen seurakunnat sitoutuvat omien päästöihin liittyvien konkreettisten toimien lisäksi tukemaan jäseniään ja muita ihmisiä muuttamaan elämäntapaansa ilmaston ja muun ympäristön kannalta kestäväksi. Kirkko haluaa myös kannustaa vaikuttamaan aktiivisina kansalaisina, äänestäjinä ja kuluttajina. Syksyn 2022 seurakuntavaaleissa kirkon ilmasto- ja ympäristötyö sai vaalikoneen mukaan vahvan tuen sekä ehdokailta että valituksi tulleilta. Kirkkoon kuuluu noin 3,6 miljoonaa suomalaista. Kirkon jäsenten osallisuus ja sitoutuminen yhteisiin ilmastotalkoihin on tärkeää, jotta saavutamme riittävät kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteet." (evl.fi)

Kirkolla on ollut käytössä vuodesta 2001 lähtien oma, seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi. Ympäristödiplomia on päivitetty säännöllisesti ja käsikirjasta on julkaistu uudistettu painos vuonna 2021. Kirkon ympäristöjärjestelmä on laajasti käytössä eri seurakunnissa. Ympäristödiplomi toimii seurakuntien työkaluna, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita ja jossa monia strategiassa esitettyjä tavoitteita on lisäksi tarkennettu.

Ympäristötoiminnan lähtökohtana on seurakunnan johdon sitoutuminen työhön. Järjestelmä korostaa koko seurakunnan henkilöstön ja johdon, että seurakuntalaisten vastuuta. Ympäristövastuun lisäksi järjestelmään on otettu mukaan myös kulttuuriseen kestävytyteen liittyviä sekä joitain sosiaaliseen vastuun piiriin kuuluvia asioita, kuten vastuullinen sijoittaminen, kansainvälinen diakonia ja Reilu kauppa. Kirkon ympäristödiplomin avulla voidaan tiedostaa toiminnan ympäristövaikutukset, ennakoida tulevia haasteita, minimoida riskit ja tarjota työkaluja toimintojen jatkuvaan kehittämiseen. Pitkällä tähtäimellä tämä on myös taloudellisesti järkevä toimintatapa.

Kirkon ympäristödiplomi on kirkkohallituksen myöntämä todistus seurakunnalle, joka on sitoutunut kehittämään toimintaansa ympäristön kannalta jatkuvasti paremmaksi. Alle on lyhyesti kuvattu projekti vaiheittain:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

1. Kirkkoneuvosto päättää diplomin hakemisesta, nimeää vastuuhenkilön ja asettaa työryhmän valmistelemaan asiaa.
2. Työskentely aloitetaan käsikirjan pohjalta.
3. Työryhmä toteuttaa ympäristökatselmuksen. Diplomiin vaadittavat minimikriteerit ja pistemäärät lisätietoineen kirjataan katselmustaulukkoon.
4. Työryhmä laatii ympäristöohjelman. Ympäristöohjelma laaditaan diplomin vaateiden mukaisesti siten, että seurakunta täyttää kaikki minimikriteerit ja niiden lisäksi koossa on vähintään 100 pistettä.
5. Kirkkoneuvosto hyväksyy ympäristöohjelman ja pyytää hiippakunnalta auditointia.
6. Auditoinja katselee seurakunnan ja toteaa, täyttääkö se diplomin vaatimukset.
7. Auditoinja antaa lausunnon tuomiokapitulille, joka esittää kirkkohallitukselle ympäristödiplomin myöntämistä seurakunnalle.
8. Kirkkohallitus päättää ympäristödiplomin myöntämisestä seurakunnalle. Ympäristödiplomi on määräaikainen. Se on voimassa myöntämivuosi mukaan lukien viisi kalenterivuotta.
9. Seurakunta tekee ympäristötyötä oman ympäristöohjelmansa pohjalta.

Ympäristödiplomin osalta edellytetään, että työntekijät tuntevat oman toimintansa ympäristövaikutukset. Tämän vuoksi henkilöstön kouluttaminen ja avoin viestintä ympäristödiplomista, sen tavoitteista ja taustoista ovat tärkeitä ympäristöohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Kouluttamisessa kannattaa ottaa mukaan monet mahdolliset kanavat ja keinot; henkilöstökoulutukset, koulutustilaisuudet jne. Koulutusapua voi myös tarvittaessa pyytää tuomiokapitulilta (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2021).

Ympäristötyöryhmän jäsenet ovat seurakunnan päätettävissä, mutta työryhmään olisi tärkeää nimetä eri tehtäväalueiden edustajia. Toimenpide vaatii budjettivaroja tai päätöksen, joten tämän vuoksi on järkevää nimetä taloushallinnon edustaja. Kiinteistötoimi on tärkeässä osassa kiinteistöjen energian, vedenkulutuksen, jätehuollon ja siivoustoimen osalta. Tämän vuoksi olisi syytä valita kiinteistöpuolen edustaja. Seurakunnan eri työmuotojen piiristä olisi myös tärkeää olla edustajia, jotta työ saadaan jalkautettua koko henkilöstöön (esim. kasvatus- ja nuorisotyö). Työryhmässä tulisi olla sekä seurakunnan työntekijöitä, että luottamushenkilöitä/seurakuntalaisia. Tuloksellisuuden ja asiantuntemuksen kannalta on eduksi, että työryhmän jäsenillä on aitoa kiinnostusta ympäristöasioita kohtaan. Puheenjohtajaksi voisi olla hyvä valita kirkkoneuvoston- tai valtuuston jäsen, jotta tiedonkulku ja yhteydet toimivat luontevasti. Sihteeriksi on syytä valita seurakunnan työntekijä, joka voi työaikana valmistella kokouksia ja kirjoittaa esityksiä.

Seurakuntamme on tärkeää sitoutua vastuullisesti ympäristödiplomityöhön ja sen toteuttamiseen sekä päivittämiseen diplomin myöntämisen jälkeen, jotta diplomi saadaan ylläpidettyä ja päivitettyä aina uudelleen käyttöön määräajan päättymisen jälkeen.

Vt. talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto:

- 1) päättää hakea ympäristödiplomin

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

K.A

W

- 2) nimeää ympäristötyöryhmän. Ympäristötyöryhmä nimeää keskuudestaan ympäristövastaavan

Päätös: 1) päätti hakea ympäristödiplomin
2) nimesi työryhmään puheenjohtajaksi Terttu Puurusen, sihteeriksi taluspäällikön ja jäseniksi Veli Nikulan, seurakuntamestarin, lapsi- ja nuorisotyöstä Tiina Inkeroinen ja lähetys- ja diakoniatyöstä Tiina Honkanen. Työryhmä nimeää keskuudestaan ympäristövastaavan.

Kirkkoneuvosto 24.3.2025

Kirkkoneuvosto päätti kokouksessaan 24.2.2025 §33, että työryhmä nimeää keskuudestaan ympäristövastaavan. Vt. taluspäällikön perehtyessä ympäristödiplomin laadintaan, diplomin katselmustaulukossa sanotaan minimikriteerinä, että kirkkoneuvosto nimeää ympäristövastaavan tai useamman ja päättää hänen/heidän työnkuvastaan.

Vt. taluspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto nimeää ympäristödiplomityöryhmästä ympäristövastaavaan sekä päättää hänen työnkuvansa.

Päätös: Kirkkoneuvosto nimesi ympäristövastaavaksi Tiina Inkeroinen. Työnkuvaan kuuluu ympäristödiplomikirjan mukaisesti ympäristökatselmuksen tekemisen koordinointi yhdessä taluspäällikön kanssa niin, että hänen vastualueenaan on kasvatus- ja muut tehtäväalueet taluspäälliköllä. Lisäksi tehtävänkuvaan kuuluu ympäristöohjelman toteutumisen seuranta, henkilökunnan ympäristökoulutus, tiedotus henkilökunnalle ja seurakuntalaisille. Lisäksi tehtävänkuvaan kuuluu ympäristölainsäädännön muutosten seuraaminen sekä ympäristöepäkohtiin liittyvien aloitteiden tekeminen.

Kirkkoneuvosto 27.4.2026

Ympäristötyöryhmä on saanut valmiiksi ympäristödiplomin edellyttämän ympäristökatselmuksen sisältävän ympäristöohjelman sekä ympäristökasvatussuunnitelman. Katselmuksen perusteella seurakunta täyttää ympäristödiplomin vaatimukset.

Ympäristötyöryhmä totesi kokouksessaan 16.4.2026, että edellytykset Kirkon ympäristödiplomin hakemiselle ovat kunnossa ja esittää kirkkoneuvostolle, että seurakunta pyytää hiippakunnalta ympäristödiplomin auditointia.

Vs. taluspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto:

- 1) Päättää hakea hiippakunnalta Kirkon ympäristödiplomin auditointia
- 2) Valtuuttaa taluspäällikön hakemaan auditointia sekä huolehtimaan auditointiin liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E, A W

§43 HENKILÖSTÖN VUOSILOMAT

KirVESTES:n 96 § 1 momentin mukaan vuosiloma annetaan työnantajan määräämänä aikana siten, että lomavuoden lomakauteen (2.5.–30.9.) sijoitetaan vähintään 65 prosenttia lomanmääräytymisvuodelta ansaitun loman kokonaismäärästä ja loput lomakauden jälkeen. Vuosilomaa ei saa määrätä siten, että viranhaltijan/työntekijän työssäoloajan säännöllinen työaika muuttuisi olennaisesti vuosiloman vuoksi.

Vuosiloman antaminen pääsäännöstä poikkeavasti

KirVESTES:n 96 § 2. momentin mukaan vuosiloma voidaan määrätä annettavaksi 1 momentista poikkeavasti:

- 1) Työtehtävien kausiluonteisuuden tai muun vastaavan työtehtävien vuosittaiseen sijoittumiseen vaikuttavan perustellun syyn vuoksi tai
- 2) jos viranhaltijan/työntekijän kanssa niin sovitaan.

Vuosiloman antamisen viimeisin ajankohta

KirVESTES:n 96 § 3. momentin mukaan erääntynyt vuosiloma on annettava lomavuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä tai perustellusta syystä lomavuotta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Loman antaminen syyskuun jälkeen edellyttää aina osapuolten yksimielisyyttä asiassa.

Vuosiloman yhdenjaksoisuus

KirVESTES:n 96 § 4. momentin mukaan lomakauteen ja lomakauden ulkopuolelle sijoitettavat vuosiloman osat annetaan yhdenjaksoisena, jollei viranhaltijan/työntekijän kanssa toisin sovita.

Viranhaltijan/työntekijän kuuleminen ja loman ajankohdasta ilmoittaminen

KirVESTES:n 96 § 5. momentin mukaan ennen loman ajankohdan määräämistä viranhaltijalle/työntekijälle on varattava tilaisuus esittää mielipiteensä loman ajankohdasta. Loman ajankohta on ilmoitettava, mikäli mahdollista kuukautta, mutta kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen vuosiloman tai sen osan alkamista, jollei asianomaisen viranhaltijan/työntekijän kanssa toisin sovita.

Hallintosäännön mukaan kirkkoherra tekee kirkkojärjestyksen 6 luvun 13 §:n 3 momentissa tarkoitettua työtä tekevää viranhaltijaa tai työntekijää koskevat päätökset, kuten, myöntää viranhaltijalle tai työntekijälle vuosiloman niiden lomapäivien osalta, joiden pitämisajasta ei ole määrätty kirkkoneuvoston tai muun viranhaltijan lomajärjestyksessä. Taluspäällikkö tekee vastaavat päätökset muun kuin 11 § 1 kohdassa tarkoitetun henkilöstön osalta.

Kirkkoneuvosto päättää lomakauden 2.5.–30.9.2026 lomapäivistä ja jäljelle jäävistä päivistä päättävät kirkkoherra ja taluspäällikkö. Vuosilomalista esitellään kokouksessa.

Kirkkoherran esitys:

Kirkkoneuvosto

- 1) Hyväksyy liitteen mukaisen lomajärjestyksen lomakaudelle 2.5.–30.9.2026, lukuun ottamatta papiston lomia, jotka kirkkoherran osalta hyväksyy tuomiokapituli ja muiden pappien osalta kirkkoherra.
- 2) Antaa kirkkoherralle ja taluspäällikölle luvan tehdä lomalistasta puuttuvien henkilöiden lomista päätökset sekä pienehköjä muutoksia loma-ajankohtiin, mikäli

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: E, A

W

ne ovat perusteltuja töiden tarkoituksenmukaisen hoidon kannalta sekä luvan päättää jäännöslomista.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

§44 TILINPÄÄTÖS 2025/TILINTARKASTUS

Kirkkoneuvosto 23.3.2026

Kirkkoneuvosto huolehtii tilinpäätöksen laatimisesta kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 §:n mukaisesti. Seurakunnan tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se kirkkovaltuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä. Kirkkojärjestyksen 6:5 mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija. Allekirjoitettu tilinpäätös on annettava viipymättä tilintarkastajille tarkastettavaksi.

Tilinpäätös sisältää tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma), toimintakertomuksen, talousarvion toteumavertailun, tilinpäätöksen liitetiedot, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnän sekä luettelot ja selvitykset.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnasta, tilikauden tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomus on osa tilinpäätöstä. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys hallinnosta, toiminnasta, taloudesta, sisäisestä valvonnasta sekä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on annettava myös tietoja sellaisista toimintaan ja talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei tehdä selkoa tuloslaskelmassa, taseessa ja tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Toimintakertomus sisältää vähintään seuraavat tiedot:

- 1) yleiskatsaus seurakunnan toiminnan ja talouden kehityksestä päättyneellä tilikaudella
- 2) hallintoelinten kokoonpano ja toiminta
- 3) tiedot henkilöstöstä
- 4) seurakunnan väkiluvussa tapahtuneet muutokset
- 5) talousarvion mukaisen toiminnan ja talouden toteutuminen
- 6) tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus
- 7) tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet
- 8) seurakunnan jäsenten ja luottamushenkilöiden tekemät aloitteet ja toimenpiteet niiden johdosta.

Kirkkovaltuusto on vahvistanut vuoden 2025 sitovuustasoksi pääluokkatason ulkoisen toimintakatteen. Hallinnon vyörytyserät, sisäiset korkomenot ja - tulot sekä sisäiset vuokramenot ja - tulot eivät ole sitovia eriä.

Käyttötalousosa

Sitovuustason (=pääluokkataso) ulkoiset toimintakatteet:

- Hallinto, toteutuma 239 509,31 (TA 208 198,00)
- Seurakunnallinen toiminta, toteuma 813 333,68 (TA 781 293,56)
- Hautatoimi, toteuma 35 426,17 (TA 110 235,00)
- Kiinteistötoimi, toteuma 316 435,52 (TA 318 432,00)

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvät seuraavat merkittävät erät:

- Toimintatuotot olivat 353 705,75 euroa, jotka ovat 84 514,75 (+31,4 %) euroa arvioitua suuremmat. Tuottoihin sisältyvät metsänmyyntitulot olivat 80 000 euroa. Vuokratuotot 80 964,37 euroa, toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti (81 336,00 €). Vuokratuottoihin sisältyvät kiinteistöjen vuokratuotot 39 973,45 euroa ylittivät talousarvion (+6 973,45 €), kun taas vuokrat seurakuntatilojen käytöstä 25 445,73 alittivat talousarvion (-7 354,27 €). Kiinteistöjen käyttökustannuksista lämmitys hinta oli arvioitua kalliimpi ja ylitti talousarvion yhteensä noin 9 000 eurolla (+18 %), samoin sähkö ylitti talousarvion noin 5 300 eurolla (+ 10,5 %). Palveluista, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalvelut, alittivat talousarvion noin 36 108,70 eurolla (-27,1 %). Muut koneet ja laitteet ylittivät talousarvion noin 8 000 eurolla (TA 4 300), ylityksestä suurimman osan aiheutti keittiön uunin hankinta (n 5 600 €).
- Vuoden 2025 henkilöstökustannukset (891 808,93) ylittivät 54 321,93 (+3,8 %) eurolla talousarvion. Henkilöstökulujen nousu johtui pääasiassa työehtosopimusten mukaisista palkankorotuksista.
- Toimintakulut tilinpäätöksessä yhteensä 1 758 410,43 euroa (TA 1 693 349,56).

Tuloslaskelmaosa

- Pudasjärven seurakunnan kirkollisveroprosentti oli 1,5. Seurakunnan kirkollisverotulojen kertymä oli kertomusvuonna 1,33 milj. euroa, joka alitti noin 67 500 eurolla talousarvion, ja oli noin 57 150 euroa (-4,1 %) pienempi kuin vuonna 2024. Valtionrahoitus (n. 169 000 euroa) toteutui talousarvion mukaisesti. Verotulojen täydennysavustus (161 538) ylitti talousarvion noin 21 500 eurolla (+15,4 %).

Investointiosa

- Riekinkankaan hautausmaan hirsiaidan kunnostustyöt alkoivat kesällä 2024 ja jatkuivat kesällä 2025. Kesän 2025 kustannukset olivat 346 260,80 euroa. Vuosien 2024-2025 aikana kunnostuskustannuksia on kertynyt yhteensä 663 122,67 euroa. Kesällä 2026 toteutetaan hirsiaidan maalausurakan 2. vaihe, aidan lautakaton tervausurakan 2. vaihe sekä porttien kunnostustöitä. Hankkeen kokonaiskustannusarvion on tarkentunut noin 750 000 euroon.

Rahoitusosa

Seurakunnan varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta oli kertomusvuonna 2025 -182 259,91 euroa. Rahoitustoiminnan rahavarojen muutos oli kertomusvuonna -12 830,41 euroa. Rahavarojen muutos tilikaudella 2025 oli -195 090,32 euroa, johon vaikutti erityisesti hirsiaidan korjaaminen. Rahavarat tilikauden lopussa olivat noin 1,05 miljoonaa.

Hautainhoitorahasto

Tasekirjaan sisältyvät myös hautainhoitorahaston tilit. Hautainhoitorahaston tilinpäätös osoittaa 14 847,27 euron alijäämää ja taseen loppusumma on 189 476,02 euroa.

Tilikauden tulos ja sen käsittely

Tilikauden 2025 tulos on poistoeron jälkeen alijäämäinen -21 263,11 euroa. Tilikauden alijäämä johtuu ennen kaikkea kirkollisverokertymän jäämisestä selvästi arvioitua pienemmäksi. Kertymä oli 1 330 497,21 euroa, mikä alitti talousarvion 67 502,79 eurolla (-4,8%) ja jäi 57 154,48 euroa (-4,1%) vuoden 2024 tasosta. Tammi-lokakuussa verotuotto oli vielä edellisvuotta korkeampi, mutta marraskuun (-23,5%) ja joulukuun (-35,5%) huomattavan heikot kertymät käänsivät koko vuoden verotulot laskuun ja vaikuttivat ratkaisevasti tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Kirkkojärjestyksen 6 luvun 5 §:n mukaan kirkkoneuvosto tekee tilinpäätöksen yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tarvittavista talouden tasapainottamistoimista. Vuoden 2025 talous on alijäämäinen, mutta se ei edellytä tasapainottamistoimia. Kirkon urkuhankintaan ja seurakuntakeskuksen remonttiin liittyvät poistoeron vähennykset, yhteensä 20 019,52 euroa, kirjataan tuloslaskelmaan poistoeron vähennyksenä.

Tilinpäätös 2025 luottamushenkilöille esityslistan liitteenä.

Vs. talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto

- 1) hyväksyy seurakunnan tilikauden 2025 tuloksen -41 282,63 euroa sekä poistoeron ja varausten muutosten 20 019,52 jälkeen muodostuvan alijäämän -21 263,11 euroa siirrettäväksi taseen yli-/alijäämätilille;
- 2) hyväksyy hautainhoitorahaston tilikauden 2025 alijäämän -14 847,27 euroa siirrettäväksi taseen yli-/alijäämätilille;
- 3) allekirjoittaa tilinpäätöksen vuodelta 2025 Kj.6:5 mukaisesti ja jättää sen tilintarkastajan tarkastettavaksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti ja allekirjoitti tilinpäätöksen vuodelta 2025.

Kirkkoneuvosto 27.4.2026

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, JHTT-yhteisö/Katri Hokkanen JHT, KHT tilintarkastaja on tarkastanut seurakunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2025 ja antanut siitä 22.4.2026 päivätyn tilintarkastuskertomuksen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E.A

Tarkastuksen tulokset

Seurakunnan hallintoa on hoidettu laillisesti ja päätösten mukaisesti.

Seurakunnan sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti.

Seurakunnan tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot tilikauden toiminnasta, taloudesta, taloudellisesta kehityksestä ja taloudellisista vastuista.

Lausunnot tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä

Esitämme tilinpäätöksen hyväksymistä.

Esitämme vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Vt. talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvoston esitys:

Kirkkoneuvosto esittää tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 1.1.-31.12.2025 kirkkovaltuuston käsiteltäväksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§45 TALOUSARVION TOTEUMA 31.3.2026

Seurakunnan taloussäännön 20 §:n mukaan toiminnasta ja taloudesta vastaavien on annettava tietoja kirkkovaltuustolle, kirkkoneuvostolle ja muille hallintoelimille toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kirjanpitoon perustuvia tietoja menojen ja tulojen toteutumisesta talousarvion nähden ja ennusteista loppuvuodelle. Tasaisen kertymän mukaan toteumaprosentti olisi 25,00 %.

Käyttötalousosa

Toimintatuotot

Toimintatuottojen kokonaistoteuma on 93 316,38 euroa, toteuma 30,9 %.

Toimintatuottoihin sisältyy maaliskuun loppuun mennessä 60 749,72 euroa puunmyyntituottoja (TA 60 000).

Toimintakulut

Toimintakulujen toteuma on 23,8 %.

Henkilöstökulujen toteutuma 22,0 %

Palvelujen ostojen toteutuma 24,8 %

Ostot tilikauden aikana (aineet ja tarvikkeet) toteutuma 30,8 %

Toimintakatteen toteuma on 22,2 %.

Tuloslaskelmaosa

Kirkollisverojen kertymä 395 828,96, toteuma 27,2 %

Valtionrahoitus kertymä 39 009,21, toteuma 25,8 %

Verotulojen täydennysavustusmäärä on tänä vuonna 172 024 euroa, joka on 12 024 euroa talousarvion määrärahaa suurempi.

Investointiosa

- Hautausmaan hirsiaidan korjaukseen on varattu investointiosaan 95 000 euroa.
- Seurakuntatalon remonttiin on varattu investointiosaan 50 000 euroa. Tehdään ensin tarvittavat tutkimukset taloon ennen remonttien jatkamista.

Rahoitusosa

Rahavarat olivat maaliskuun lopussa noin 1,3 M€, mikä on noin 248 000 € enemmän kuin vuoden vaihteessa. Kasvu selittyy pääosin hyvällä vuosikatteella ja kassavirtojen ajoittumisella. Rahoitustuottoja kertyi alkuvuonna noin 76 800 €.

Liitteenä luottamushenkilöille ovat seuraavat toteumavertailut 31.3.2026:

- Tuloslaskelman toteumavertailu yhteenveto
- Sitovuustasojen toteumavertailut
 - o Käyttötalousosa/pääluokat:
 - Yleishallinto
 - Seurakunnallinen toiminta
 - Hautatoimi
 - Kiinteistötoimi
- Tehtäväalue-/tulosityksikkökohtaiset toteumavertailut
- Rahoituslaskelman toteumavertailu

- Investointiosan toteumavertailu

Vs. talouspäällikön esitys:

Kirkkovaltuustolle saatetaan tiedoksi talousarviototeuma 31.3.2026.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§46 VESIJOHDON KAIVAMISLUPA HILTURANNAN LEIRIKESKUKSEN ALUEELLA

Tomi Kantoniemi on 16.4.2026 pyytänyt lupaa vesijohdon kaivamiseen omistamalleen kiinteistölle (615-409-29-34). Tarkoituksena on liittää rakennus vesijohtoon ottamalla haara seurakunnan omistaman Hilturannan leirikeskuksen kiinteistön (615-895-1-8775) alueella kulkevasta vesijohdosta.

Pudasjärven vesiosuuskunta on laatinut hanketta varten suunnitelman, jossa esitetään kaksi vaihtoehtoista reittiä vesijohdon kaivamiselle seurakunnan omistaman maa-alueen kautta. Suunnitelmakartta toimitetaan kirkkoneuvoston jäsenille kokousmateriaalin mukana.

Suunnitelmassa on tuotu esille tarve selvittää, edellyttääkö vesijohdon kaivaminen maisematyölupaa. Asiaa on selvitetty Pudasjärven kaupungin rakennusvalvonnasta. Rakennustarkastaja on 16.4.2026 antamassaan sähköpostivastauksessa todennut, että vesijohdon vetäminen ei ole sellainen maisemaa muuttava toimenpide, joka vaatisi maisematyöluvan, koska esitetyn linjauksen mukaan vain yksittäisiä puita joudutaan kaatamaan ja työn jäljet maisemoituvat nopeasti. Rakennusvalvonnan mukaan työlle riittää kiinteistönomistajan antama sijoituslupa, kunhan työ tehdään maisemaa ja luontoarvoja kunnioittaen.

Rakennusvalvonnan kannanoton perusteella hankkeen toteuttaminen edellyttää seurakunnan päätöstä luvan myöntämisestä vesijohdon sijoittamiseen seurakunnan omistamalle maa-alueelle.

Vs. talouspäällikön esitys:

Kirkkoneuvosto myöntää Tomi Kantoniemelle luvan kaivaa vesijohto ja liittää hänen omistamansa kiinteistö (615-409-29-34) Hilturannan leirikeskuksen alueella (615-895-1-8775) kulkevaan vesijohtoon seuraavin ehdoin:

1. Vesijohdon tilaaja vastaa työn toteuttamisesta ja kaikista kaivuualueella tarvittavista selvityksistä (mm. olemassa olevat johdot ja muu infrastruktuuri).
2. Vesijohdon tilaaja vastaa kaikista hankkeesta aiheutuvista kustannuksista.
3. Kaivuualue on työn päätyttyä saatettava vähintään samaan kuntoon kuin ennen töiden aloittamista. Kaivuualue on tasoitettava ja maisemoitava, ja nurmialueet on kylvettävä uudelleen.
4. Työt on suoritettava maisemaa ja luontoarvoja kunnioittaen rakennusvalvonnan lausunnon mukaisesti.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen siten, että vesijohdon linjaus toteutetaan Pudasjärven vesiosuuskunnan laatiman suunnitelmakartan vaihtoehtona [2] mukaisesti. Päätös hyväksyttiin yksimielisesti.

§47 METSÄSTYSVUOKRASOPIMUS, PUDASJÄRVEN METSÄSTYSSEURA RY

Pudasjärven Metsästysseura ry on 13.4.2026 päivätyllä kirjeellä pyytänyt seurakunnan ja metsästysseuran välisen metsästysvuokrasopimuksen jatkamista. Nykyinen sopimus on voimassa 1.1.2022–31.12.2026 ja koskee kaikkea metsästystä seurakunnan omistamilla maa-alueilla tiloilla Pappila (5:62), Hiltula (8:18), Lievet (10:81) ja Lukkarila (17:5).

Metsästysseura toteaa, että vuokralla olevat alueet ovat tärkeitä yhtenäisen metsästysalueen muodostamiseksi erityisesti hirvenmetsästyksessä. Lisäksi seura tuo esille metsästyksen merkityksen hirvieläinkannan säätelyssä ja metsätaloudelle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemisessä.

Voimassa olevassa sopimuksessa Hollon metsäautotien käyttöoikeus hirvenmetsästyksen aikana sisältyy vuokraan, ja tienkäytöstä on tehty erillinen sopimus. Samalla todetaan, että seurakunnan metsätien käyttöoikeutta koskeva sopimus jatketaan ja se on voimassa metsästysvuokrasopimuksen voimassaoloajan. Sopimuksessa on lisäksi maininta yhteistyöstä seurakunnan nuorisotyön kanssa.

Koska metsästyskausi ei noudata kalenterivuotta, on tarkoituksenmukaista muuttaa sopimuksen päättymispäiväksi 31.7., sillä metsästyskausi on vuosittain 1.8.–31.7.

Lisäksi metsästysseura tuo esille, että sujuvien metsästysjärjestelyiden vuoksi sopimuksessa olisi tärkeää olla hirvenmetsästyksen osalta kirjaus siirto-oikeudesta kolmannelle osapuolelle. Käytännössä tämä tarkoittaa lähinnä pientä maastokohtien perusteella tapahtuvaa joustoa/vaihtoa rajan tuntumassa erityisesti rajanaapuri Taipaleenharjun Eränkävijät ry:n kanssa. Siirto-oikeus koskisi vain näitä rajattuja tilanteita.

Voimassa oleva metsästysvuokrasopimus, voimassa oleva metsätien käyttöoikeutta koskeva sopimus sekä molempien sopimusten uudet luonnokset esitellään kirkkoneuvostolle kokouksessa.

Vs. talouspäällikön esitys (täsmennetty kokouksessa):

Kirkkoneuvosto päättää:

1. jatkaa metsästysvuokrasopimusta Pudasjärven Metsästysseura ry:n kanssa ja tehdä uusi metsästysvuokrasopimus määräajaksi siten, että sopimus on voimassa metsästysvuoden mukaisesti ajalla 1.1.2027–31.7.2032;
2. että seurakunnan metsätien/metsäautotien käyttöoikeutta koskeva sopimus jatketaan ja se on voimassa metsästysvuokrasopimuksen voimassaoloajan mukaisesti;
3. että uudessa metsästysvuokrasopimuksessa hyväksytään hirvenmetsästystä koskeva metsästysoikeuden siirto-oikeus;
4. oikeuttaa talouspäällikön ja kirkkoherran tekemään metsästysvuokrasopimukseen ja metsätien käyttöoikeutta koskevaan sopimukseen tarvittaessa vähäisiä ja teknisluonteisia tarkistuksia sekä allekirjoittamaan sopimukset seurakunnan puolesta.

Perustelu täsmennykselle:

Esitystä on täsmennetty kokouksessa siten, että siirto-oikeus kirjataan sopimukseen hyväksyttynä ehtona ilman erillistä rajausta. Tavoitteena on, että sopimusehdot ovat vastinpariltaan yhdenmukaiset rajanaapurina olevan metsästysseuran sopimuksen kanssa, jonka kanssa hirvenmetsästyksessä tarvitaan käytännössä joustoa rajajärjestelyissä.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi täsmennetyn esityksen yksimielisesti.

§48 METSÄSTYSVUOKRASOPIMUS, TAIPALEENHARJUN ERÄNKÄVIJÄT RY

Taipaleenharjun Eränkävijät ry on toimittanut kirjallisen pyynnön seurakunnan ja metsästysseuran välisen metsästysvuokrasopimuksen jatkamisesta. Nykyinen sopimus on voimassa 1.1.2022-31.12.2026 ja koskee kaikkea metsästästä seurakunnan omistamilla tilalla Pappila (5:62).

Seurakunnan ja metsästysseuran välinen metsätien käyttöoikeutta koskeva sopimus on voimassa 31.12.2026 saakka. Käyttöoikeus on rajattu hirvenmetsästyskauteen. Todetaan, että metsätien käyttöoikeutta koskevaa sopimusta jatketaan vastaamaan jatkettavan metsästysvuokrasopimuksen voimassaoloaikaa.

Koska metsästyskausi ei noudata kalenterivuotta, on tarkoituksenmukaista muuttaa sopimuksen päättymispäiväksi 31.7., jolloin sopimuskausi vastaa vuosittaista metsästyskautta (1.8.-31.7.).

Taipaleenharjun Eränkävijät ry tuo esille, että sujuvien metsästysjärjestelyiden vuoksi sopimuksessa olisi tärkeää olla hirvenmetsästyksen osalta kirjaus siirto-oikeudesta kolmannelle osapuolelle. Käytännössä tämä tarkoittaa pientä maastokohtien perusteella tapahtuvaa joustoa/vaihtoa rajan tuntumassa rajanaapuri Pudasjärven Metsästysseuran kanssa.

Voimassa oleva metsästysvuokrasopimus, voimassa oleva metsätien käyttöoikeutta koskeva sopimus sekä molempien sopimusten uudet luonnokset esitellään kirkkoneuvostolle kokouksessa.

Vs. talouspäällikön esitys (täsmennetty kokouksessa):

Kirkkoneuvosto päättää:

1. jatkaa metsästysvuokrasopimusta Taipaleenharjun Eränkävijät ry:n kanssa ja tehdä uusi metsästysvuokrasopimus ajalle 1.1.2027-31.7.2032;
2. jatkaa seurakunnan metsätien/metsäautotien käyttöoikeutta koskevaa sopimusta ja saattaa se vastaamaan metsästysvuokrasopimuksen voimassaoloaikaa;
3. että uudessa metsästysvuokrasopimuksessa hyväksytään hirvenmetsästästä koskeva metsästysoikeuden siirto-oikeus;
4. oikeuttaa talouspäällikön ja kirkkoherran tekemään metsästysvuokrasopimukseen ja metsätien käyttöoikeutta koskevaan sopimukseen tarvittaessa vähäisiä ja teknislouhteisia tarkistuksia sekä allekirjoittamaan sopimukset seurakunnan puolesta.

Perustelu täsmennykselle:

Siirto-oikeus sisältyy Taipaleenharjun Eränkävijät ry:n voimassa olevaan sopimukseen. Sen hyväksyminen uudessa sopimuksessa selkeyttää ja yhtenäistää sopimuskäytäntöä erityisesti rajanaapurina olevan metsästysseuran kanssa, joiden välillä hirvenmetsästyksessä tarvitaan käytännössä joustavuutta rajojen tuntumassa.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi täsmennetyn esityksen yksimielisesti.

§49 METSÄSTYSVUOKRASOPIMUS, KIVARIN ERÄ RY

Kivarin Erä ry on esittänyt kirjallisen pyynnön seurakunnan ja metsästysseuran välisen metsästysvuokrasopimuksen jatkamisesta. Nykyinen sopimus on voimassa 1.1.2022–31.12.2026 ja koskee kaikkea metsästystä seurakunnan omistamalla maa-alueella Lievet-tilan (RN:o 10:81) niin sanotulla jatkopalstalla, jonka pinta-ala on noin 70 hehtaaria.

Koska metsästyskausi ei noudata kalenterivuotta, on tarkoituksenmukaista muuttaa sopimuksen päättymispäiväksi 31.7., sillä metsästyskausi on vuosittain 1.8.–31.7.

Voimassa oleva metsästysvuokrasopimus sekä uusi sopimusluonnos esitellään kirkkoneuvostolle kokouksessa.

Vs. talouspäällikön esitys

Kirkkoneuvosto päättää:

1. jatkaa metsästysvuokrasopimusta Kivarin Erä ry:n kanssa ja tehdä uusi metsästysvuokrasopimus määräajaksi ajalle 1.1.2027–31.7.2032,
2. oikeuttaa talouspäällikön ja kirkkoherran tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä ja teknisluonteisia tarkistuksia sekä allekirjoittamaan metsästysvuokrasopimuksen seurakunnan puolesta.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§50 SEURAKUNTAVAALIEN VAALILAUTAKUNNAN ASETTAMINEN

Seurakuntavaalit järjestetään syksyllä 2026, varsinainen vaalipäivä on 15.11. Vaalien toimittamisesta seurakunnassa vastaa vaalilautakunta. Kirkkovaltuuston tulee asettaa vaalilautakunta toukokuun loppuun mennessä.

Vaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään viisi varajäsentä. Varajäsenet asetetaan siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan. (KL 9:16,1 ja KJ 9:2)

Vaalilautakunnan jäsenen, vaalitoimitsijan ja -avustajan kelpoisuussäännösten mukaan seurakuntavaaleissa ehdokkaana oleva ja hänen läheisensä eivät voi toimia näissä tehtävissä. Kirkkoherraa koskevat samat esteellisyysäännökset, ja tämän vuoksi hän ei enää välttämättä ole vaalilautakunnan jäsen, vaikka se on suositeltavaa.

Kirkolliskokouksen päätöksen mukaan ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä. Vaalilautakuntaan kannattaa siten valita enemmän jäseniä kuin laissa edellytetään sekä riittävästi varajäseniä. Tällöin esimerkiksi tilanteessa, jossa vaalilautakunnan jäsen menettää kelpoisuutensa tehtävään, vaalilautakunnan kokoonpano on edelleen lain mukainen tai hänen tilalleen vaalilautakuntaan voidaan nostaa aiemmin nimetty varajäsen.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se valitsee vaalilautakunnan, johon kuuluu puheenjohtaja ja vähintään neljä varsinaista jäsentä sekä vähintään viisi varajäsentä.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

§ 51 KIRKKOVALTUUSTOON VALITTAVIEN JÄSENTEN LUKUMÄÄRÄ SEURAKUNTAVAALEISSA

Vuoden 2022 seurakuntavaaleissa Pudasjärven kirkkovaltuustoon valittiin 19 jäsentä. Valtuuston koko pieneni neljällä edellisvaaleista, seurakunnan jäsenmäärän laskusta johtuen. Kirkkojärjestyksen määräyksiä on päivitetty tämän jälkeen (7.11.2025/1103), muutos on tullut voimaan vuoden 2026 alusta alkaen. Tästä on ohjeistettu kirkkohallituksen yleiskirjeessä 32/2025 (9.12.2025)

Kirkkojärjestyksen 3. luvun 26 §:

Kirkkovaltuuston jäsenten määrästä päättää kirkkovaltuusto. Valtuuston jäseniä valitaan pariton lukumäärä seurakunnan vaalivuoden alussa läsnä olleiden jäsenten lukumäärän mukaan seuraavasti:

Seurakunnan jäsenmäärä	Jäseniä vähintään
2 000 tai vähemmän	9
2 001-4 000	13
4 001-7 000	17
7 001-10 000	21
10 001-20 000	25
20 001-50 000	29
50 001-80 000	39
yli 80 000	45

Jollei kirkkovaltuusto tee päätöstä jäsenten lukumäärästä, jäseniä valitaan säädetty vähimmäismäärä. Kirkkovaltuuston päätös vähimmäismäärää suuremmasta lukumäärästä tai aiemman päätöksen muuttamisesta on ilmoitettava hiippakunnan tuomiokapitulille vaalivuoden kesäkuun loppuun mennessä. Varajäsenet määräytyvät vaalin tuloksen perusteella.

Koska Pudasjärven kirkkovaltuuston koko pieneni viime vaaleissa neljällä seurakunnan jäsenmäärän laskusta johtuen, tässä kohtaa ei ole perusteltua edelleen pienentää valtuuston kokoa.

Valtuutetut ovat osallistuneet kuluneella toimikaudella kokouksiin aktiivisesti, ja mikäli on ollut esteitä, varajäsenet ovat olleet hyvin paikalla. Esimerkiksi vuoden 2025 aikana neljän kokouksen osallistujamäärä oli yhtä lukuun ottamatta täydet 19/19.

Mikäli valtuuston kokoa edelleen pienennettäisiin, tällä voisi olla vaikutusta negatiivisesti valitsijayhdistysten ehdokasrekrytointiin. Samalla se myös heikentää seurakuntalaisten osallisuutta sekä vaikutusmahdollisuuksia päätöksenteossa.

Kirkkoherran esitys

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää syksyn 2026 seurakuntavaaleissa valittavien kirkkovaltuuston jäsenten määräksi 19.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E.A.

§ 52 MUUT MAHDOLLISET ASIAT

§53 ILMOITUSASIAT

Kirkkovaltuuston kokous 11.5.2026 klo 16.30 Hilturannassa.

§54 PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVILLÄOLO

Tämän kokouksen pöytäkirja on yleisesti nähtävänä Pudasjärven seurakunnan verkkosivuilla www.pudasjarvenseurakunta.fi 29.4-13.5.2026.

§55 OIKAISUVAATIMUSOHJEET, VALITUSOSOITUS JA KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus liitetään pöytäkirjaan. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 18.54.

PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS

Pudasjärvellä 27.4.2026

Timo Liikanen
puheenjohtaja

Jari Ranua
sihteeri

PÖYTÄKIRJA ON TARKASTETTU

Pudasjärvellä 27.4.2026

Eija Ahonen

Veli Nikula

NÄHTÄVILLÄOLO

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä Pudasjärven seurakunnan nettisivuilla osoitteessa www.pudasjarvenseurakunta.fi 28.4.-19.5.2026

Pudasjärvi _____._____.2026

Timo Liikanen
kirkkoherra

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Pudasjärven seurakunta

Kirkkoneuvosto

27.4.2026 § 55

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 37, 41, 44-45, 52-54

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 38-40, 42, 46

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon. Kansalliset kynnsarvot ilman arvonnisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Pudasjärven seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Varsitie 12, 93100 Pudasjärvi

Postiosoite: Varsitie 12, 93100 Pudasjärvi

Sähköposti: pudasjarvi.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 42-43, 46-49

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: *ERT*

W

- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132-135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Pudasjärven seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Varsitie 12, 93100 Pudasjärvi

Postiosoite: Varsitie 12, 93100 Pudasjärvi

Sähköposti: pudasjarvi.srk@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.
- Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

E, A

Käyntiosoite: **Torikatu 34-40, Oulu.**

Postiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu.

Sähköposti: oulu.hao@oikeus.fi

Valitus on tehtävä ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitus voidaan toimittaa muulla tavalla vain, jos sähköinen asiointi ei ole mahdollista.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Sähköisesti toimitettu valitus katsotaan saapuneeksi määräajassa, jos se on toimitettu sähköiseen asiointipalveluun viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä.

Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta- ja valitusosoituksissa. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: *E.A*

W

hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyсарvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköinen tai muu osoite (prosessiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (jos valitus toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa, erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita)
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa valitusviranomaiselle ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: EIA

UK

Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](https://www.oikeus.fi/fi/ajantasainen-tieto-oikeudenkayntimaksuista)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.